

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 28.5.2024 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Foriet Oy
Alueen nimi: Vaimosuo
Lupatunnus: ML2018:0057
Alueen sijainti ja koko: Kuusamo, 872,31 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 28.5.2024

Pidetään nähtävänä 4.7.2024 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Foriet Oy
c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 Helsinki

PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija: Foriet Oy
2423510-3
Suomi

Yhteystiedot: c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 Helsinki

Lisätietoja antaa:
Panu Skogström, asianajaja
panu.skogstrom@kalliolaw.fi
050 5911 093

Alueen nimi: Vaimosuo
Alueen sijainti: Kuusamo

Jatkoaikahakemus on tullut vireille 27.2.2023. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n, 61 §:n ja 169 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0057 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 27.2.2023.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Foriet Oy:n malminetsintäluvalla nimeltä "Vaimosuo" lupatunnuksella ML2018:0057.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintä lupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvalla nojalla luvan haltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintä lupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Foriet Oy on 27.2.2023 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1–3 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1–3) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2018:0057 jatkoaikapäätöksessä määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Vakuus asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden suorittamista sekä 103 §:ssa tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista varten, sekä 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 872,31 ha

Alueen nimi: Vaimosuo

Sijainti: Kuusamo

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa osin Kuusamon strateginen yleiskaava, osin Rukan yleiskaavan osa-alue 1: ulkokehä ja osin Suiningin rantayleiskaava. Alue on pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueella on vireillä Suiningin rantayleiskaavan muutos. Alue on valtaosin metsätalouskäytössä ja hakkuualueiden laikuttamaa.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: timantti.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvulle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä asianosaiselle Oivangin paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei

synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Oivangin paliskunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Pohjois-Pohjanmaan museo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0057 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötärpeitä, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tähän malminetsintälupaan ML2018:0057 on määrätty lupakohtainen yksilöity 3000 euron suuruinen vakuus 30.1.2019 annetussa päätöksessä, eikä vakuuden nostamiselle ole olemassa perusteita. Olosuhteet ja asiaan vaikuttavat seikat ovat pysyneet vastaavina. Vakuus on asetettu pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Val-

vontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvan haltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema-kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnon-suojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä ja vesilain 2 luvun 11 §:ssä mainittuja kohteita, jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa.

Malminetsintäluva-alueella on suuren petolinnun pesäreviiri. Mikäli pesän todetaan olevan käytössä, petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana **15.2–31.7** välisenä aikana (1000 metrin säteinen ympyrä pesintäpaikan ympärillä), tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesti rauhoitettujen yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

Lupa-alueella on rauhoitetun kasvilajin ( ) esiintymiä (LsL 9/2023 78 §:n, EU luontodirektiivi liitteet II ja IV). Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Esiintymä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna esiintymiä. Kasvilajin esiintymään tulee jättää n.25m suojavyöhyke.

Lupa-alueella saattaa olla uhanalaisia lettotyyppejä. Lupamääräyksen 1 kohdassa 3 on sallittu myös 3 tutkimuskaivannot ja tutkimusojat, mutta suoluonto- tai uhanalaisilla luontotyypeillä ei sallita tutkimuskaivantoja tai tutkimusojia. Mahdolliset kallioperäkairaukset on suoritettava suoalueilla ainoastaan lumipeitteisenä aikana maaperän ollessa roudassa, jolloin vaikutukset luontotyypeihin eivät ole merkittäviä. Tässä luvassa sallitut malminetsintämenetelmät eivät ole uhkatekijä tai ollut uhanalaistumisen syy luontotyypeille. Mahdollisiin rauhoitettuihin kasvilajeihin tulee lisäksi jättää n.20m suojavyöhyke. Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/>). Mahdollisen esiintymän laajuuden voi tarkistaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan muinaismuistolain (295/1963) suojelema kiinteä muinaisjäänös, joka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5) ja Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta. Rauhoitusmääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Malminetsintäluvun haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi

tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle ja Pohjois-Pohjanmaan museo. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava.

Alue kuuluu Oivangin paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintälupa ML2018:0057 neljä (4) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta (lupavuodet viisi (5), kuusi (6) ja seitsemän (7)). Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava

vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Jatkoaikahakemus: Foriet Oy	27.2.2023
Täytäntöönpanohakemus: Foriet Oy	27.2.2023
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	13.3.2024
Kuulutus täytäntöönpanohakemuksesta: Tukes	13.3.2024
Lausuntopyyntö: Tukes	13.3.2024
Jatkoaikapäätös: Tukes	28.5.2024

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta 13.3.2024 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kuusamon kaupungin ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 19.4.2024 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse sekä lehti-ilmoituksella (Koillissanomat, 13.3.2024).

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 19.4.2023. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta ja täytäntöönpanohakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuusamon kaupungille** 13.3.2024. Kuusamon kaupunki on antanut lausunnon 29.4.2024 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle** 13.3.2024.

Pohjois-Pohjanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 9.4.2024 (liite 5).

- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 13.3.2024. Metsähallitus ei ole antanut lausuntoa.
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan museolle** 13.3.2024. Pohjois-Pohjanmaan museo on antanut lausunnon 15.4.2024 (liite 6).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oivangin paliskunnalle** 13.3.2024. Oivangin paliskunta on antanut lausunnon 19.4.2024 (liite 7).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin yksi (1) mielipide.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR). Hakemukseen jätetyt muistutukset ja mielipiteet liitetään hakijalle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksen kaikilta niiltä osin, kuin ne koskevat malminetsintää.

Lähtökohtaisesti mielipiteessä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdolliset lupahakemuksen kuulutusvaiheessa tapahtuneet virheet. Lisäksi pinta- ja pohjavesien mahdollinen pilaantuminen tutkimuskairausten aikana nostetaan esille.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintälupahakemus on tarkastettu sen saavuttua 27.2.2023 ja todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 169 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot.

Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §:ssä. ML2018:0057 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisiakirjat ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kyse on malminetsinnästä, kuulemisiakirjassa ei edellytetä muita hankekokonaisuuteen

kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan selkeästi kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskuulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Kuulutus on julkaistu myös Koillissanomat-lehdessä 13.3.2024.

Malminetsintälupapäätöksessä annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä. Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä siltä osin kuin ne koskevat aluetta: Lupamääräykset 1-11. Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Kaivannaisjäteasiat ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Kaivoslain 13 §:n vaatimukseen (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin ja lähteisiin sekä luonnontilaisiin pienvesiin on jätettävä riittävät suojavaohykkeet.

Tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo lausunnossaan, että malminetsintää voidaan alueella tehdä hakemuksessa esitetyillä menetelmillä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus voi tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä saatuaan tutkimussuunnitelman ennakolta kuten tässä luvassa on määrätty.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Lupakohtainen vakuus on asetettu 30.1.2019 annetun malminetsintälupapäätöksen yhteydessä ja kaivosviranomainen ei näe syytä muuttaa vakuuden määrää tämän jatkoaikapäätöksen yhteydessä.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintälupia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn velvoitteen kautta.

Korvausasiat, etäisyydet ja muut seikat.

Lausunnoissa ja muistutuksissa kuvattuja ympäristövaikutuksia ei aiheudu tavanomaisesta kallioperän tutkimuskairauksesta. Malminetsinnästä johtuvia mahdollisia maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat puustovahingot (joudutaan kaatamaan yksittäisiä puita

kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot. Luvanhaltija on velvollinen korvaamaan ne. Veden saastuminen, kemialliset haitat, tai meluhaitat eivät liity hetkelliseen malminetsintäkairaukseen.

Malminetsintään liittyvä kairaustoiminta tapahtuu paikallisesti ja ajallisesti lyhytkestoisesti, jolloin kairauksesta aiheutuva meluhaitta tulee olemaan vähäinen. Malminetsintään liittyvistä kairauksista tehdyissä tutkimuksissa ei ole todettu syntyvän sellaista melua, jonka voitaisiin olevan haitallista ympäristölle ja lähialueella asuville. Kairaus ei aiheuta tärinää, kun suunnitellussa kairauksessa ei käytetä iskuporamenetelmää.

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa.

Malminetsijä voi sopia kiinteistön omistajan kanssa etsintätyötä (7§) vaikutuksiltaan laajemmasta malminetsinnästä. Malminetsintään on kuitenkin oltava kaivosviranomaisen malminetsintälupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Kaivosmineraaleista

Luvanhakija on ilmoittanut etsivänsä lupa-alueelta timantteja. Kaivoslain (621/2011) 34§:n 2 momentin 4 a) kohdassa ei edellytetä, että malminetsintäluvan hakija esittäisi selvitystä sellaisista kaivoskivennäisistä, joihin tutkimustyö ei kohdistuisi. Asiasta on Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 9.4.2018 (diaarinumero 3173/1/16 Vuosikirja).

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelain (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Foriet Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kuusamon kaupungille,
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle,

- Metsähallitukselle,
- Pohjois-Pohjanmaan museolle tiedoksi,
- Oivangin paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- mielipiteen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Kaleva sanomalehdessä 28.5.2024.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitilusteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta. kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1

ML2018:0057 lupakartta

Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintäalupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kuusamo kaupungin lausunto
Liite 5	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto
Liite 7	Oivangin paliskunnan lausunto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

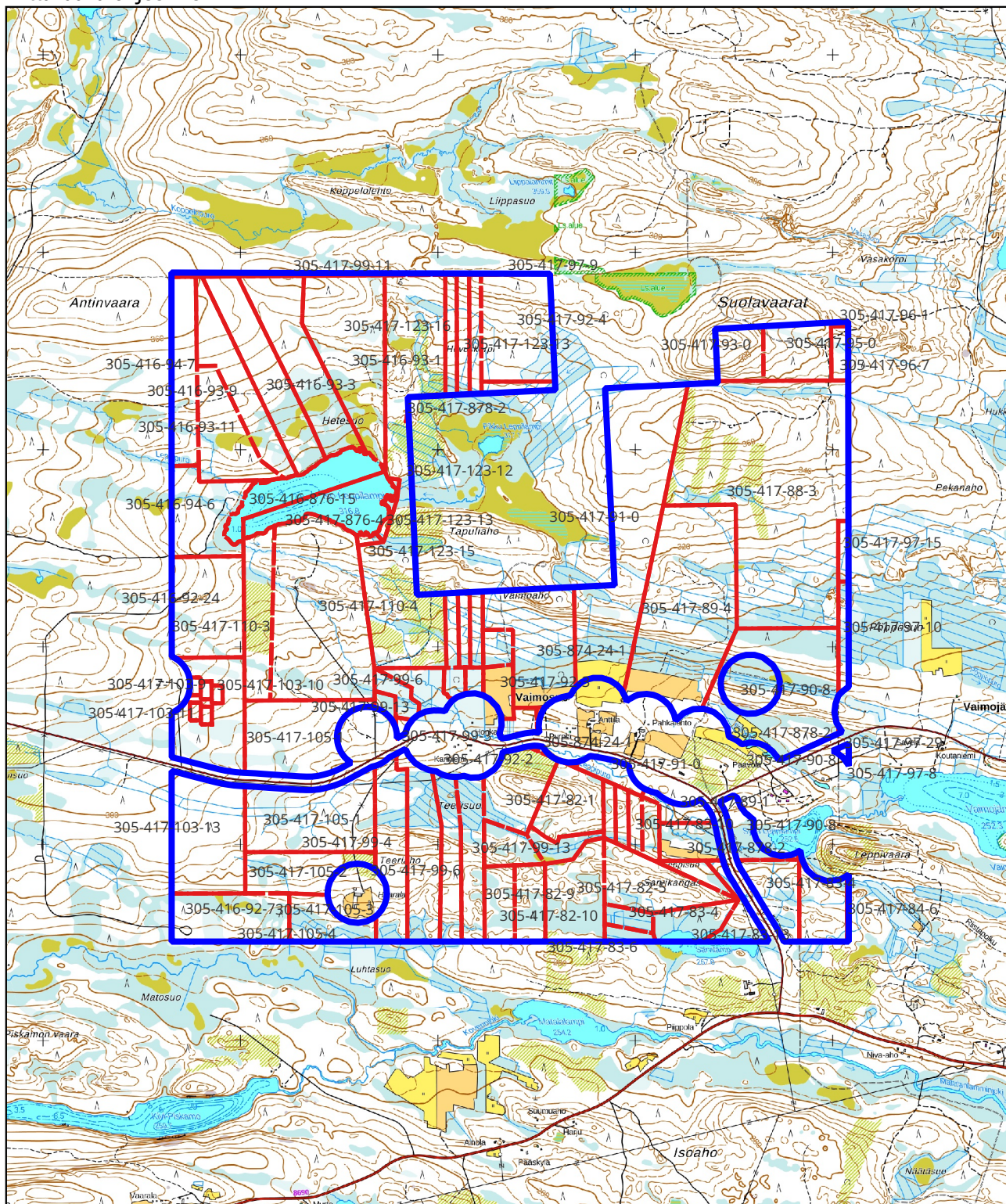
puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kartta malminetsintälupa-alueesta
Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintälupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:30 000
Foriet Oy
Vaimosuo
ML2018:0057

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
30541700990013	14,55
30541700830008	1,78
30541700830012	2,59
30541700830011	2,60
30541700830010	2,05
30541700830009	1,95
30541700990006	14,70
30541700920002	5,02
30541700910000	49,70
30541700820008	4,93
30541700970015	1,60
30541700920003	3,34
30541701230013	6,84
30541700820005	24,15
30541700930000	6,44
30541708780002	0,08
30541700820004	3,42
30541700820009	6,03
30541700970009	0,13
30541700830006	14,95
30541700950000	9,83
30541700970029	0,31
30541701230012	48,96
30541700990004	14,83
30541701030012	0,50
30541701030011	0,50
30541701030010	0,50
30541600930009	14,37
30541701230015	0,57
30541600940007	12,44
30541701050001	41,90
30541701050003	0,02
30541600920024	18,77
30541600930001	27,39
30541708760004	11,95

30541600940006	14,08
30541700830004	15,24
30541700960007	2,36
30541600930002	20,34
30541701230011	6,16
30541701100003	12,19
30541700920004	19,67
30541700990011	2,09
30541600930003	18,04
30541701230016	6,04
30541600930011	13,74
30541700960001	0,18
30541700890004	50,55
30541701230009	0,31
30541700970008	0,03
30541700880003	87,69
30541700970010	2,92
30587400240001	21,54
30541701030009	0,50
30541600920007	14,58
30541701050002	10,85
30541701030013	37,45
30541701050004	7,59
30541700990003	15,60
30541700890001	3,11
30541700820001	11,23
30541700840006	0,28
30541608760015	11,42
30541700880005	0,22
30541700900008	32,83
30541700830013	6,16
30541701030008	0,49
30541701100004	43,08
30541700820010	5,90
30541700840009	8,13
	872,31

Pinta-ala yhteensä: **872,31 ha**

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

§ 37 Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle koskien Foriet Oy:n malminetsintälupahakemusta Vaimosuo (lupatunnus ML2018:0057), Kuusamossa

Tiivistelmä Lautakunta antaa pyynnöstä lupaviranomaiselle lausunnon malminetsintäluvan jatkoaikahakemuksesta ja luvan täytäntöönpanosta (aloituslupa).

Päätösehdotus Tulevaisuuslautakunta toteaa kaavoitusviranomaisen lausuntonaan, että haetulla malminetsintäalueella hakemuksen mukainen toiminta ei vaikeuta voimassa olevien oikeusvaikutteisten yleiskaavojen toteutumista. Alueella on voimassa osin Kuusamon strateginen yleiskaava, osin Rukan yleiskaavan osa-alue 1: ulkokehä ja osin Suiningin rantayleiskaava. Alue on pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Lausunnon antamishetkellä alueella on vireillä Suiningin rantayleiskaavan muutos.

Päätös Keskustelun kuluessa varajäsen Mika Flöjt esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Jäsen Kauno Moilanen kannatti Flöjtin esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen, jossa pohjaehdotus on JAA ja Mika Flöjtin esitys EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Juutinen Pertti, Kantola Anna, Linjakumpu Seppo, Määttä Taisto, Törmänen Markku, Voutilainen Ulla) ja 3 EI-ääntä (Böök Kati, Flöjt Mika, Moilanen Kauno).

Puheenjohtaja totesi äänestystuloksen perusteella, että tulevaisuuslautakunta jatkaa asian käsittelyä tässä kokouksessa.

Keskustelun jatkuessa varajäsen Mika Flöjt teki seuraavan muutosesityksen:

"Esitän valtauksien jatkohakemuksen hylkäämistä

Koska valmistelu on tehnyt tietoisesti tehty puutteellisesti, ja jätetty lausumatta Tukes pyynnöstä huolimatta ympäristöllisesti ja muiden elinkeinojen kannalta mm. puutteellisesti jättäen huomioitava alueen

Otteen allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Ronkainen Kristiina Kuusamon kaupunki, Sihteeri 29.4.2024

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

Varajäsen Mika Flöjt jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, jonka perustelut löytyvät hänen muutosesityksestään.

Merkitään pöytäkirjaan, että

1. jäsen Heli Leinonen esteellisenä (osallisuusjäävi, hallintaoikeus alueella sijaitsevaan maa-alueeseen) oli poistuneena kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan,

2. kokouksessa pidettiin tauko klo 17.25 - 17.30 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Esittelyteksti

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevasta Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista. Lausunto tulee toimittaa Tukesille 19.4.2024. Lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 3.5.2024 saakka.

Tukes on myöntänyt 30.1.2019 hakijalle malminetsintäluvan neljäksi vuodeksi. Nyt on kyseessä jatkoaikahakemus. Lisäksi hakija hakee aloituslupaa ennen luvan lainvoimaisuutta vakuutta vastaan.

Hakija otaksuu alueella esiintyvän timantteja sisältäviä kimberliittiesiintymiä.

Jatkolupaa koskeva malminetsintäalue Vaimosuon on pinta-alaltaan 872,28 ha. Alue sijoittuu Rukajärven ja Määttälänvaaran välimaastoon. Vaimosuon viereiseltä Suolavaara nimiseltä lupa-alueelta (ML2011:0078-02) on jo löytynyt viisi kimberliittiesiintymää aiemmissa tutkimuksissa. Dronella suoritettujen magneettisten lentomittausten perusteella hakemusalueella piilee vielä useita löytämättömiä kimberliittiesiintymiä ja jo löytyneiden esiintymien emäkallio.

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

Jatkoaikaa haetaan kolmeksi vuodeksi. Kaivoslain mukaan malminetsintälupa voi olla voimassa enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta (KaivosL 60 § ja 61 §).

Tutkimusmenetelmiä ovat mm. geofysikaaliset ja geokemialliset tutkimusmenetelmät ja vaikutukseltaan niihin verrattavissa olevat menetelmät, koneellisesti tehtävä maaperä- ja kallioperänäytteenotto (kaivinkoneella pohjamoreenista ja kallioperästä sekä kallioperäkairaus tela-alustaisella kairakoneella), tutkimuskaivannot ja tutkimusojat.

Geofysikaalisten mittausten perusteella Vaimosuon lupa-alueella sijaitsee lukuisia magneettisia anomalioita, joista mikä hyvänsä saattaa olla timanttipitoinen kimberliitti. Magneettisia anomalioita aiheuttavat toisaalta myös alueella yleisesti tavatut vihreäkivet, mikä hankaloittaa osaltaan kimberliittien löytämistä. Anomaliaista jokainen halutaan systemaattisesti tarkistaa, jotta alueen laajuus voidaan hahmottaa.

Hakemuksen mukaan yhtiön malminetsinnästä ei synny maa- tai kiviainesjätettä. Suurimmat vaikutukset tulisivat timanttikairauksista, jossa isojen puiden kaatimista tullaan välttämään. Geofysikaalisista maastomittauksia tehdään jalkaisin tai moottorikelkalla, jolloin maastoon jää nopeasti maatuvia merkintänauhuja. Moreeninäytteenotto tapahtuu kaivinkoneella mahdollisimman läheltä kallion pintaa. Kaivantopaikat on tarkoitus peittää ja palauttaa mahdollisimman alkuperäiseen tilaansa. Kallioperäkairaukset suoritetaan tela-alustaisella kairauskoneella, pääasiassa talvikaudella, jolloin maastoon jäävät jäljet voidaan minimoida. Jokainen kairauspaikka on tarkoitus siistiä välittömästi kairareian valmistuttua ja saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Reiät on tarkoitus tulpata, mikäli pintaan nousee pohjavettä. Yhtiö asettaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksen lupakohtaisen vakuuden.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat liitteineen löytyvät lupatunnuksella (ML2018:0057) kokonaisuudessaan osoitteesta:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Aluetta koskevat yleiskaavat löytyvät osoitteesta:
<https://www.kuusamo.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa->

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

olevat-kaavat/

Kaavatilanne

Malminetsintäalue Vaimosuo sijaitsee Pohjois-pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa alueella, joka on merkitty mineraalivarantoalueeksi (ekv-1). Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja ja joilla on erityisiä yhteensovittamisen tarvetta esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.

Malminetsintäalue sijaitsee Vaimojärven länsipuolella, Rukajärven ja Määttälänvaaran välimaastossa.

Malminetsintäalueen länsiosa sijoittuu osin Rukan yleiskaavan osa-alue 1: ulkokehälle, joka on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Kaavassa vesialueena (W) osittain osoitettu Iso Leppilampi sijoittuu kokonaisuudessaan malminetsintäalueen sisälle.

Strategisessa yleiskaavassa malminetsintäalueen keski-/pääosa on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueen läpi kaakkoisluode suuntaisesti kulkee ulkoilureitistön kehittämistarve -merkintä. Alueen itäosan läpi kulkee moottorikelkkareitti etelä-pohjoissuunnassa. Alueen pohjoisosassa on kiinteä muinaisjäännös (Hevoskorven rajamerkki).

Malminetsintäalueen itäosa sijaitsee osin myös Suiningin rantayleiskaava alueella, joka on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueen kaakkoiskulmassa sijaitsee rakentamaton loma-asumisen kortteli (RA-2). Alueen itäosan läpi kulkee moottorikelkkareitti ja Suiningin riistapolku sekä rantavyöhykkeen raja. Lausunnon antamishetkellä alueella on vireillä Suiningin rantayleiskaavan muutos.

Liitteet

Hakemuksen mukana tullut aluerajauskartta, sekä rajaus sijoitettuna Kuusamon strategisen yleiskaavaotteelle ja yleiskaavayhdistelmäotteelle

Esittelijä

Kehitysjohtaja Jari Karsikko, p. 040 860 8394

Lisätietoja

Valmistelija: kaavasunnittelija Pekka Hurskainen, p. 040 571 9376

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

Tiedoksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Maankäyttö

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

KMO/251/10.05.00.00/2023
Julkinen

Tiedoksianto asianosaisille

Tiedoksianto sähköisesti 29.4.2024
Vastaanottaja: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Muille tiedoksi

Maankäyttö

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

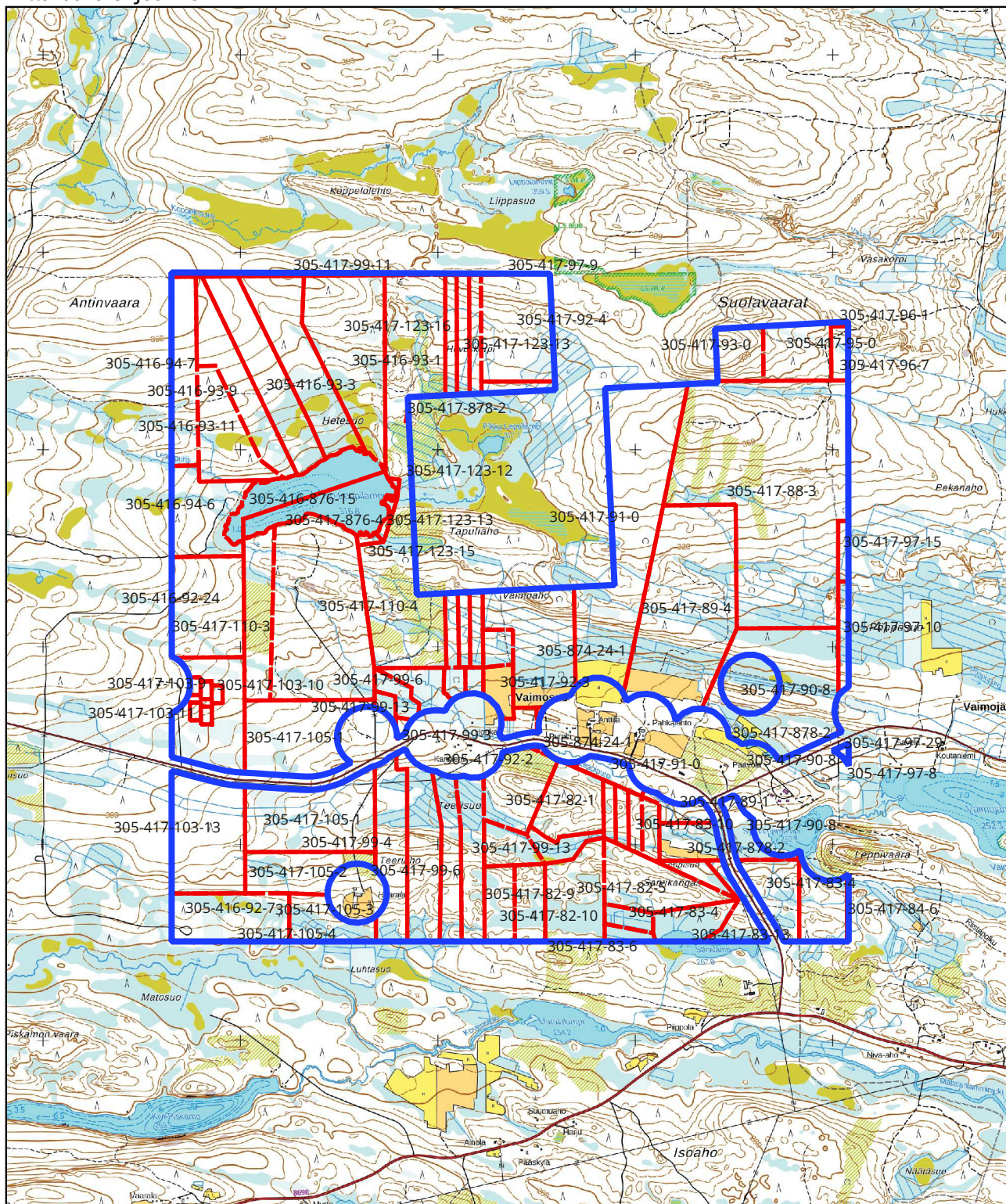
Kuusamon kaupungin verkkosivuilla 26.4.2024.

Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kartta malminetsintäluvhakemusalueesta
Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintäluvhakemusalue

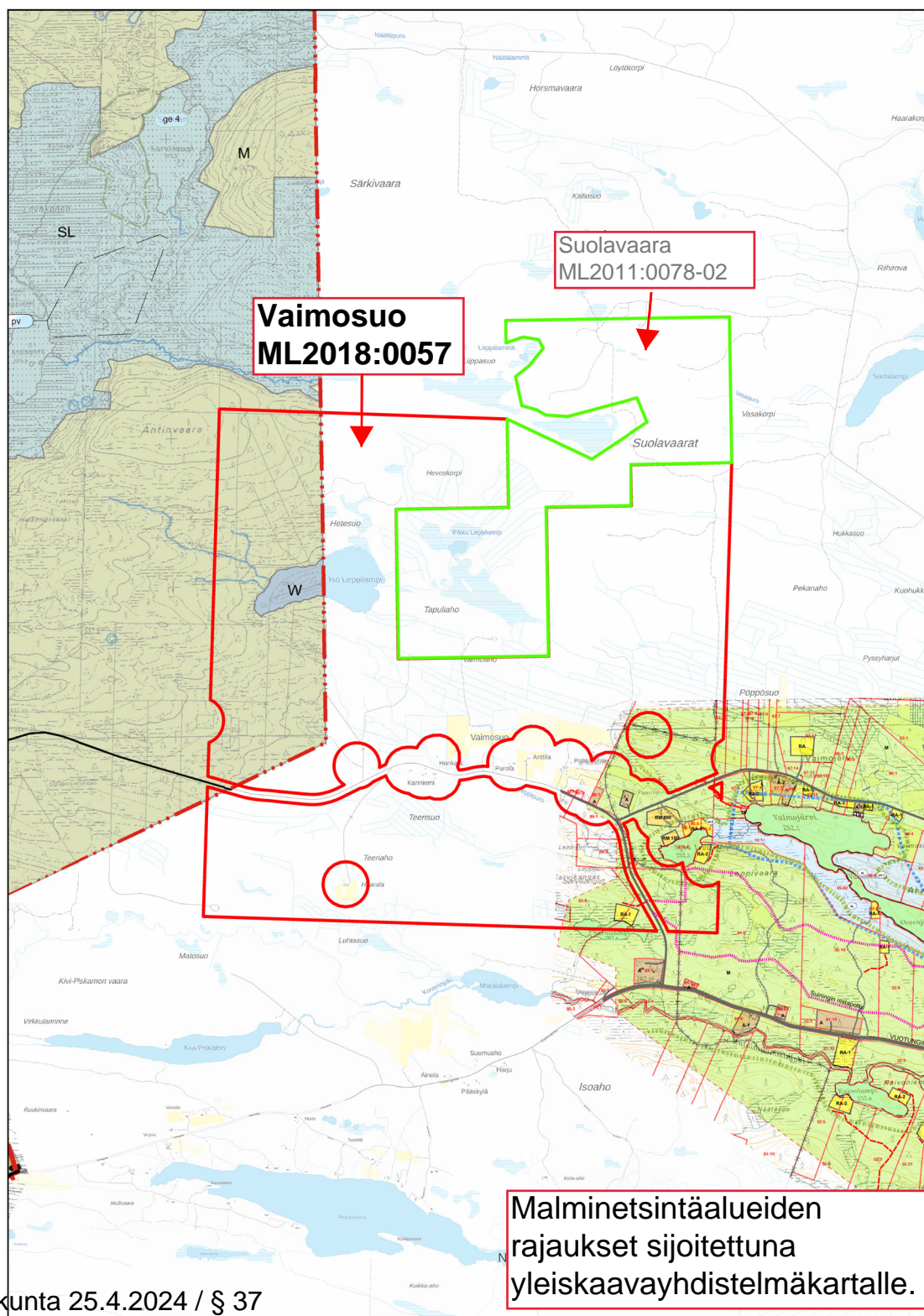

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:30 000
Foriet Oy
Vaimosuo
ML2018:0057

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 13.3.2024

Lausunto Foriet Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2018:0057 (Vaimosuo)

Hakemus koskee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa (jatkoaika) Kuusamon kaupungissa sijaitsevalle alueelle, jonka pinta-ala on noin 872 ha. Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat geofysikaaliset ja geokemialliset tutkimukset, koneellinen maaperän ja kallioperän näytteenotto (moreeninäytteet, ura- ja pistenäytteet, timanttikairaus) sekä tutkimuskaivannot ja -ojat. Hakija otaksuu alueella olevan timantteja. Arvio perustuu alueen aikaisempiin tutkimuksiin ja viereisen Suolavaaran alueen tuloksiin. Hakemuksen alue rajautuu malminetsintälupaan ML2011:0078 Suolavaara.

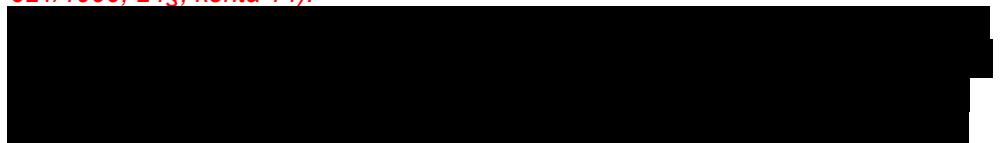
Malminetsintäalueella ei ole Natura-aluetta, perustettuja luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelmien kohteita. Alueella ei ole valtiolle suojelutarkoituksiin hankittuja kiinteistöjä.

Malminetsintäalue sijaitsee Särkipäri-Löyhkönen-Antinvaara (FI1101627) SAC/SPA Natura-alueen läheisyydessä. Etäisyys malminetsintäalueen kulmasta Natura-alueen rajaan on lähimmillään 50 metriä kiinteistöllä 305-417-97-9. Antinvaaran alueella etäisyys on lähimmillään 75 metriä. Muualla etäisyys Natura-alueelle on suurempi. Natura-alue on pääosin Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa olevaa valtion maata. Natura-alue on soidensuojeluohjelman aluetta.

Malminetsintäalue rajautuu kiinteistöön 305-417-97-9, joka on suojeluun varattua valtion maata. Kiinteistö on Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa ja se tullaan perustamaan valtion suojelualueeksi.

Kiinteistöllä 305-417-97-21 on yksityismaan suojelualue Lippalampi (YSA204185). Etäisyys malminetsintäalueen rajalta yksityismaan suojelualueen reunaan on noin 25 metriä.

Salassa pidettävä osuus alkaa (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 24§, kohta 14):

3.4.2024

POPELY/2129/2018
Osittain salassa pidettävä

Salassa pidettävä osuus päättyy.

Malminetsintäalueella tai sen lähiympäristössä ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Alueella mahdollisesti olevista yksityisten talousvesikaivoista ei ole ELY-keskuksella tietoja.

Malminetsintäalueella on useita luonnontilaisia pienvesiä. Pienvedet on huomioitava suojavajöhykkeellä koneellisessa malminetsinnässä ja kulkureittien suunnittelussa. Malminetsinnän toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron tai enintään 1 ha lammen tai järven luonnontilan säilymisen vaarantumista (Vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Malminetsintäalueella on useita metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Osa kohteista on vesilain mukaisia pienvesiä. Kohteet ovat pienialaisia ja lajiston kannalta tärkeitä, joten ne on syytä huomioida koneellisessa malminetsinnässä ja kulkureittien suunnittelussa. Kohteita voi tarkastella Metsäkeskuksen karttasovelluksessa:

<https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot>

Malminetsintäalueen suot on pääosin ojitettu. Muutamilla soilla on säilynyt ojittamatta räme- ja neva-alueita. Alueella voi olla lettosoitteita. Jos ojittamattomilla soilla on välttämätöntä liikkua koneilla tai kairata, tulee työt suorittaa talviaikana, kun suon pinta on jäässä ja lumipeite suojaa kasvillisuutta.

Malminetsintäalue on pääosin Suininkijärveen laskevan Kurikkajoen valuma-alueita. Kairauspaikat, tutkimusojat ja kulkureitit tulee suunnitella siten, että niistä ei aiheudu kiintoainekuormitusta vesistöihin. Vesistöjen

3.4.2024

POPELY/2129/2018
Osittain salassa pidettävä

ympärille on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei kiintoainesta kulkeudu vesistöihin suoraan tai lumen sulamisvesien mukana.

Malminetsintäalueella ei ole asemakaavaa. Alueella on kolme yleiskaavaa. Länsireunalla on voimassa Rukan osayleiskaava (noin 170 ha) ja kaakkoiskulmalla Suiningin rantaosayleiskaava (noin 120 ha). Valtaosa malminetsintäalueesta on Kuusamon strategisen yleiskaavan 2025 aluetta. Kuusamon kaupunki ottaa tarvittaessa kantaa alueen kaavatilanteeseen.

Kairausten päätyttyä kairareiät tulee tukkia tai tulpata, mikäli paineellista kalliopohjavettä purkautuu maan pinnalle. Sama toimenpide tulee tehdä kairaputkelle, mikäli sellainen on ja jää maanpinnan yläpuolelle ja siitä purkautuu pohjavettä ympäristöön. Putket tulee katkaista ja merkitä siten, ettei niistä aiheudu haittaa. Tutkimuskuopat tulee peittää näytteenoton jälkeen.

Malminetsinnän koneellisten toimenpiteiden sijoittumisesta ei ole tietoa hakemuksessa. Malminetsintäalue on yhdestä kulmastaan lähimmillään 50 m etäisyydellä Natura2000 -suojeluverkostoon kuuluvasta Särkipäerä-Löyhkönen-Antinvaara (FI1101627) -alueesta. Muualla etäisyys on suurempi. ELY-keskus katsoo etäisyydet ja hakemuksessa esitetyt menetelmät huomioiden poissuljetuksi, että Natura-alueen suojelun perusteena olevat luonnonarvot heikentyisivät merkittävästi yksin kyseisen tai yhdessä muun alueeseen vaikuttavan toiminnan kanssa (Lsl 34 §). ELY-keskus katsoo, että luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi ei ole tarpeen.

Malminetsintäalueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Alueella ei ole maantietä tai kunnallista katuverkkoa. Alueella on yksityisteitä.

ELY-keskukselta on pyydetty lausuntoa myös hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Alueen malminetsintään haetaan jatkoaikaa ja menetelmät ovat samoja kuin aiemmassa lupapäätöksessä. Malminetsintä ei kohdistu luonnonsuojelualueelle, mutta alueella kuitenkin on kohteita, jotka tulee huomioida koneellisessa malminetsinnässä. ELY-keskus ei vastusta luvan täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Malminetsintäalueella ei ole luonnonsuojelualueita. Alue sijaitsee Natura-alueen läheisyydessä ja rajautuu valtion suojelukiinteistöön. Alueelta on tiedossa uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien esiintymispaikkoja, jotka tulee huomioida suojavyöhykkeellä. Lisäksi malminetsintäalueen läheisyydessä on pesäreviiri, johon liittyy melua aiheuttavien koneellisten töiden ajallinen rajoitus. Alueella on luonnontilaisia pienvesiä, jotka on huomioitava suojavyöhykkeellä. Huomioitavat kohteet on välitettävä urakoitsijoiden tietoon. ELY-keskus katsoo, että malminetsintää voidaan alueella jatkaa hakemuksessa esitetyillä menetelmillä. Toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin on tutkimusten kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet

3.4.2024

POPELY/2129/2018
Osittain salassa pidettävä

tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

*Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.
Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Jouni Näpänkangas ja ratkaissut yksikön
päällikkö Eero Melantie.*

Tämä asiakirja POPELY/2129/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
POPELY/2129/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Näpänkangas Jouni 03.04.2024 14:45

Ratkaisija Melantie Eero 09.04.2024 07:52

Turvallisuus- ja kemikaliovirasto (TUKES)
PL 66
00521 HELSINKI
akaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö ML2018:0057

KUUSAMO MALMINETSINTÄLUPA ML2018:0057 VAIMOSUO / RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Turvallisuus- ja kemikaliovirasto (TUKES) on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0057, joka sijoittuu Kuusamon kaupungin Määttälänvaaran Vaimosuon alueelle. Lupa-alueen pinta-ala on 872,28 hehtaaria. Tämä museon lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Kuusamon Vaimosuon malminetsintälupa-alue ei sijaitse maisemallisesti arvokkaalla alueella eikä siellä ole kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Lähimmät arvokohteet ovat Määttälänvaaran maakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön aluekohde monine yksittäisine rakennuskohteineen sekä Vuotungin kylän valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Pohjois-Pohjanmaan museon arvion mukaan malminetsinnällä ei ole olennaista vaikutusta alueiden ja kohteiden kulttuurihistoriallisille arvoille.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Kuusamon Vaimosuon malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0057 arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Pasi Kovalainen
Kulttuuriperintötyön johtaja

Juhani Turpeinen
Rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttösikö

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki
(kaivosasiat@tukes.fi)

Viite Lausuntopyyntöne 13.3.2024 ML2018:0057

Asia **KUUSAMO Foriet Oy:n malminetsintä alueella Vaimosuo / arkeologia**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvaa Foriet Oy:n malminetsintä-lupahakemusta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Lausuntopyyntö koskee malminetsintälupahakemusta alueelle, jonka nimeksi hakija on ehdottanut Vaimosuo. Malminetsintälupahakemus kohdistuu Kuusamon kaupungin keskiosan pohjoispuolelle. Alueen koko on 872,28 ha. Hakija suunnittelee tutkimusmenetelmiksi geofysikaalisia mittauksia, näytteenottoa kaivinkoneella pohjamoreenista ja kallioperästä sekä kallioperäkairausta tela-alustaisella kairakoneella. Alueelle tehdään myös tutkimuskaivantoja ja tutkimusojia.

Malminetsintälupahakemusalue on kuulunut arkeologisen inventoinnin piiriin vuonna 1999 (*Kuusamo inventointi 1999 / Sarkkinen*). Lupahakemusalueella sijaitsee yksi tunnettu muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjään-nös *Hevoskorpi* (kohdetunnus 305010138). Kyseessä on rajamerkki, joka on halkaisijaltaan 1,5 metrinen kiviröykkiö. Sen korkeus on 1,5 metriä. Linkki kohteen tietoihin Kulttuuriympäristön palveluikkunaan on <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.305010138>.

On mahdollista, että edellä mainitun kohteen lisäksi alueella sijaitsee myös muita ennestään tuntemattomia kohteita. Muinaismuistolaki (295/1963) kieltää kaikenlaisen muinaisjäännökseen kajoamisen, kaivamisen ja peittämisen. Laki rauhoittaa myös ennestään tuntemattomat muinaisjäännökset. Muinaismuistolain 14 § ja 16 § mukaan, jos työn aikana tavataan kiinteä muinaisjään-nös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, on työ muinaisjäännökseen kohdalla heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Malminetsinnässä tehdyt mittaukset, kairaukset, näytteenotot, tutkimusojien kaivut tai muu, esimerkiksi työkoneiden siirroista aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen, eivät saa vahingoittaa alueen arkeologista kulttuuriperintöä.

Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten näytteenottoaikat, kairakoneen käyttämät maastoreitit ja mahdollisen tutkimusuran sijainti tulee ilmoittaa kartalla museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista, jotta museo voi arvioida toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja tarvittaessa ottaa kantaa niihin.

Pasi Kovalainen
Kulttuuriperintötyön johtaja

Matleena Riutankoski
Arkeologi

Liitteet

Ote Museokartasta (s.2)

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttöyksikkö

Kohteen *Hevoskorpi* sijainti on merkitty karttaan punaisella pisteellä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastovirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE

ASIA Lausunto Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta

LUPATUNNUKSET ML 2018:0057

LAUSUNNON
ANTAJA

Oivangin paliskunta (0186430-2)
Kemijärventie 131
93800 KUUSAMO

oivanginpaliskunta@gmail.com

LAUSUNTO

Oivangin paliskunta kiittää mahdollisuudesta tulla asiassa kuulluksi ja lausuu malminetsintälupahakemuksesta seuraavan.

Paliskunta katsoo, ettei alueelle ensisijaisesti tulisi myöntää malminetsintälupia eikä niitä tule täytäntöönpanna muutoksenhausta huolimatta. Mikäli lupa myönnetään, tulee siitä poronhoidolle aiheutuvat haitat poistaa lupamääräyksin.

Perusteluiden osalta paliskunta viittaa muihin asiassa annettuihin lausuntoihin ja korostaa malminetsinnästä aiheutuvan

paliskunnan harjoittamalle poronhoidolle kaivoslain 7 ja 11 §:issä tarkoitettua olennaista haittaa sekä häiriötä. Luvan myöntämiselle on siten olemassa kaivoslaissa tarkoitettu este.

Hakemuksen mukainen lupa-alue sijoittuu paliskunnan rauhallisille kesä- ja talvilaidunalueille, joilla paliskunnan porot voivat laiduntaa rauhassa. Alueella on myös rykimä- ja jäkälälaidunaluetta sekä paliskunnan vasatuoton kannalta tärkeä vasomisalue. Lupa-alueen merkitys paliskunnalle tulee huomioida asiaa ratkaistaessa.

Malminetsintätoimintaa vastaavaan ihmistoiminnan haitallisia vaikutuksia porotaloudelle on käsitelty useissa Pohjoismaisissa tutkimuksissa¹. Niiden perusteella malminetsinnästä aiheutuvat häiriöt, kuten melu, kairaus ja koneelliset ojien kaivuut alueella vähentävät hyvien laidunmaiden käyttömahdollisuuksia ja aiheuttavat sitä kautta haittaa ja vahinkoa paliskunnalle.

Porot ovat esimerkiksi vasoma-aikana erityisen herkkiä melulle ja muiden maankäyttömuotojen aiheuttamalla häiriöllä. Tämä korostuu varsinkin kevättalvella tiineyden loppuvaiheessa vasoma-aikana ja sen jälkeen. Vastaavasti porojen kokoaminen ja kuljettaminen tokkana vasanmerkintään tai erotuksiin on niin ikään erittäin häiriöherkkää. Malminetsinnän ja erityisesti meluhaitan jatkuessa pidempään saatetaan vasoma-alue ja osia laidunalueista tutkimusten mukaan menettää pysyvästikin.

Lupaharkinnassa on lisäksi huomioitava, että paliskunnan porojen laidunkiertoreitit kulkevat lupa-alueen lävitse. Malminetsintä vaikuttaa tällöin porojen luontaisiin laidunkiertoreitteihin haitallisoin tavoin. Porojen välttäessä esimerkiksi poravasaran tai sahan melua, ajautuvat ne alueille, joilla ne ovat haitaksi mm. asutukselle, maanviljelykselle ja liikenteelle. Samalla laidunkiertoreittien muuttuminen vaikeuttaa porojen ohjaamista ja kuljettamista poroaitoihin, minkä vuoksi poronhoitotyöt lisääntyvät, kustannukset kasvavat ja porotalouden kannattavuus heikentyy.

Mikäli malminetsintälupa edellä mainituista esteistä huolimatta myönnettäisiin, tulee viranomaisen erinäisin lupamääräyksin ottaa kantaa siihen, miten malminetsinnästä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia lievennetään ja miten niistä aiheutuva vahinko korvataan paliskunnalle. Mahdollista malminetsintää ei esimerkiksi voida suorittaa alueella vasonta-, vasanmerkkuu-, erotus- tai rykimäaikana. Etsintätöistä on myös syytä ilmoittaa etukäteen paliskunnalle.

Skarin A. & B. Åhman (2014). Do human activity and infrastructure disturb domesticated reindeer? The need for the reindeer's perspective. *Polar Biology* 37 s. 1041–1054

Oivangin paliskunta esittää esiintuotujen ongelmakohtien huomioimista asiaa ratkaistaessa. Paliskunta on valmis neuvottelemaan asiasta niin viranomaisten kuin hakijan kanssa. Muilta osin Oivangin paliskunnalle ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

Kuusamossa 18.04.2024

poroisäntä
Oivangin paliskunta